

JUHA
HURME

*Jumalainen
näytelmä*

NTAMO

Jumalainen näytelmä

JUHA
HURME

*Jumalainen
näytelmä*

NTAMO
Helsinki
2022

KANTAESITYS:
ESPOON KAUPUNGINTEATTERI
8. SYYSKUUTA 2022

KAREN BLIXENIN JA AMBROSE
BIERCEN KANSSA KÄYDYT
KESKUSTELUT AUTOIVAT
KÄSIKIRJOITUKSEN TEOSSA.

Näytelmän esitysoikeuksia
valvoo Suomen näytelmä-
kirjailijat ja käsikirjoittajat ry.

© JUHA HURME 2022
ISBN 978-952-215-871-0

ULKOASU & TAITTO
Göran de Kopior

KANNEN KUVA
Raisa Kilpeläinen / Espoon Kaupunginteatteri:
Eetu Känkänen & Cécile Orblin

SISÄSIVUJEN KUVAT
Wikimedia Commons

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

NTAMO
Helsinki 2022
www.ntamo.net

ENSIMMÄINEN PUOLIAIKA

ROOLIT

Valter Juvelius, maanmittari, runoilija, suomentaja,
kirjailijanimeltään Valter Juva

Ester Juvelius, hänen siskonsa, tuleva lähetyssaarnaaja

Johan ”Pappa” Juvelius, Valterin ja Esterin isä, mestarimaanmittari,
yli-ihminen

Eino Leino, runoilija, suomentaja

Kasimir Leino, hänen veljensä, runoilija, teatterinjohtaja

L. Onerva, runoilija

I

NÄYTÖS

Tapahtuu Valter Juveliuksen kotona Kankaanpäässä loppukesällä 1907.

Yksi.

KAIKKI PAITSI VALTER

Jo Karjalan kunnailla lehtii puu,
jo Karjalan koivikot tuuhettuu,
käki kukkuu siellä ja kevät on;
vie sinne mun kaiho ponneton.

Ma tunnen vaaras ja vuoristovyös
ja kaskies sauhut ja uinuvat yös
ja synkkäin metsies aarniopuut
ja siintävät salmes ja vuonojes suut.

Siell' usein matkani määrätöin
läpi metsien kulki ja jylhäkköin,
ja vuorilla seisoin paljain päin,
mis' uljaan Karjalan eessäni näin.

Tai läksin kyliin urhojen luo,
miss' ylhillä vaaroilla asui nuo;
näin miehet kunnon ja hilpeän työn
ja näin, miss' sykkii Karjalan syön.

Jo Karjalan kunnailla lehtii puu,
jo Karjalan koivikot tuuhettuu;
käki kukkuu siellä ja kevät on;
vie sinne mun kaiho ponneton.

KASIMIR

Onneksi olkoon, tohtori Valter! Meillä oli ilo ja kunnia tervehtiä sinua tunnetuimman runosi, muutamassa vuodessa lähes kansanlaulun asemaan nousseen ”Karjalan kunnain” säkein.

PAPPA

Mitä hän Karjalasta tietää, Pohjanmaalla syntynyt, Hämeenlinnassa ja Helsingissä opiskellut ja lähinnä Turun ja Porin läänissä maata mitannut julli? Tuskin on Karjalassa käynytäkään kuin kääntymässä. ”Kaiho ponneton”! Todellakin.

VALTER

Isä, sisko, parhaat ystäväni Kasimir ja Eino ja... (*mieltii*) Äl, tällaisina harvinaisina, rohkenisinko sanoa, ainutkertaisina hetkinä, jolloin elämän välillä hitaasti mutkitellen, välillä kiivaammin kohisten virtaava vuo saavuttaa risteyskohtansa, yksilön eli subjektin minuus, ihmisen sisin, kohottaa tuntosarviaan tutkistellen värjyvän hetken mahdollisuuksia –

PAPPA

Kuulitteko! Hänen sisimpänsä kohottaa tuntosarviaan. Hänen sisimpänsä on etana. Älä hänklänkrää, poika, mene asiaan!

VALTER

Minua on nuorukaisesta saakka vaivannut lujaan iskostunut kirjoitusssyyhy. Olen rohjennut pyytää jumalilta tai ajan koko summalta, että elämäni päivät ansaitisivat unohduksensa, mutta että joku minun säkeistäni kestäisi. Siksi olen iloinen Karjalan

kunnaista, vaikka se vähän falski taitaa ollakin, kuten isä aivan oikein sitä luonnehti.

EINO

Älä nyt. Se ei ole yhtä raskas ja väkisin väännetty kuin useimmat runosi.

PAPPA

Onko sinulla vielä sanottavaa? Minullakin nimittäin olisi.

VALTER

Ystävät hyvät. Olen kutsunut teidät tänne ensisijaisesti juhlistamaan vastikään Aleksanterin yliopistossa hyväksyttyä väitöskirjaani koskien *Vanhan testamentin* kronologiaa ja siinä kuvattujen Aabrahamin jälkeisten tapahtumien mahdollisia yhteyksiä historialliseen todellisuuteen.

L. ONERVA

Eläköön!

VALTER

Eläköön? Siis kuka?

L. ONERVA

Vaikka Aabraham. Kunhan yritin nostaa tunnelmaa.

”Kun saisi joskus
unen päästä kiinni.”
Ainakin Valter Juvelius
tai Juva yritti saada.
Runoin, väitöskirjoin,
käännöksin ja raamatun-
arkeologisin tutkimus-
retkin. Kiinni liiton-
arkusta ja kadonneesta
aarteesta. Sisko Ester
epäili ja auttoi.

NTAMO 2022

ISBN 978-952-215-871-0

SYKSYLLÄ 2022
JUHA HURMEEN
NÄYTELMÄ SAI
KANTAESITYKSENSÄ
ESPOON KAUPUNGIN-
TEATTERISSA.